

TURNING IN #1

Naar binnen keren.

Hoofdstuk 1 De absolute gastheer.

12 augustus 1988 in Gautam the Buddha Auditorium.

GELIEFDE MEESTER,

RYUSUI HEEFT GEZEGD:

LEEGTE IS EEN WOORD VOOR HET NIETS, EEN WOORD VOOR ONGRIJPBARHEID, EEN WOORD VOOR BERGEN, RIVIEREN, DE HELE WERELD.

HET WORDT OOK WEL DE WARE VORM GENOEMD.

ER IS GEEN KOMEN EN GAAN IN HET GROEN VAN DE DENNEN, IN DE KROMMING VAN DE BRAAMSTRUIKEN.

ER IS GEEN GEBOORTE EN GEEN STERVEN IN HET ROOD VAN DE BLOEMEN EN HET WIT VAN DE SNEEUW.

VREUGDE, KWAADHEID, LIEFDE, GENOT – HET ZIJN ILLUSIES ZONDER BEGIN EN ZONDER EIND.

VERLICHTING, OEFENING, REALISATIE – DEZE ZIJN ONUITPUTTELIJK EN GRENZELOOS.

DUS, LEEGTE IS HET WOORD VOOR NIETS ANDERS. ALLE DINGEN ZIJN DE WARE VORM. IN ALLE WERELDEN, IN ALLE RICHTINGEN IS ER GEEN TWEEDE, GEEN DERDE.

DAAROM IS ER ILLUSIE NOCH VERLICHTING IN HET FUNDAMENTELE VOERTUIG, OEFENING NOCH RELISATIE. ALLEEN AL OVER OEFENING EN REALISATIE TE PRATEN IS MAAR BETREKKELIJK.

IN ONZE SCHOOL MOET JE, METEEN VANAF JE TOELATING, DIT PUNT BEOEFENEN, OF JE NU ZIT, LIGT OF RONDLOOPT. ALS JE SLAAPT, GEWOON SLAAPT, IS ER GEEN VERLEDEN OF TOEKOMST. ALS JE WAKKER WORDT IS ER OOK GEEN SLAAP MEER.

DIT WORDT DE ABSOLUTE GASTHEER GENOEMD.

Maneesha, Ryusui wijst op een hele wezenlijke kwestie die voor het eerst in de geschiedenis door Gautama Boeddha is opgeworpen.

Het is de vraag of verlichting iets is wat je moet bereiken of waar je naar moet verlangen. Zo ja, dan moeten er oefeningen, disciplines, rituelen bestaan, de hele rompslomp. En er zijn miljoenen mensen die mist in gegaan op zoek naar verlichting. Boeddha is de eerste geweest die heeft gezegd dat het allemaal helemaal niets uitmaakt omdat je nergens heen hoeft.

Verlichting is je ware aard.

Je bent juist opgebouwd uit bewustzijn; dit huis, dit lichaam ben jij niet. En dit denken ben je ook niet. Het is echt niet zo moeilijk om een stapje opzij te doen en het denken en hoe het werkt te bekijken, om een stapje opzij te doen en de gebaren van het lichaam te bekijken.

De toeschouwer is jouw werkelijkheid, jouw waarheid. Hij is al aanwezig, dus je hoeft hem nergens te gaan zoeken. Wanneer of waar je hem ook vindt, je vindt hem altijd in het hier en nu. Nu is de tijd en hier is de ruimte. Als je hier nu kunt zijn ben je een Gautama Boeddha.

Ik heb eens horen vertellen over een man die een groot atheïst was. De hele dag trok hij van leer tegen godsdienst, tegen allerlei soorten bijgeloof. Hij had in zijn zitkamer met grote letters op de muur geschreven: GOD IS NOWHERE (GOD IS NERGENS).

Toen werd hij vader van een klein kind.

Op een goede dag keek het kind naar wat er geschreven stond. Het leerde net lezen, leerde het alfabet, dus lukte het hem niet om te lezen: GOD IS NOWHERE; in plaats daarvan las hij GOD IS NOW HERE (GOD IS NU HIER). Je kunt 'nowhere' in tweeën delen.

De vader hoorde het stomverbaasd aan. Het was nooit bij hem opgekomen dat 'nowhere' bestond uit 'now' en 'here'. Het kleine kind gaf de man een heel ander perspectief; hij begon over het hier en nu na te denken. En hij stond er perplex van... want hij was nooit in het nu geweest, zijn denken zwierf altijd door het verleden of de toekomst, maar nooit in het nu, in het heden.

Het denken heeft geen relatie met het heden. Dit moment, als je hier bent, is het denken er niet meer. Het denken heeft het verleden nodig als herinnering, en het denken heeft de toekomst nodig als projectie.

Zonder toekomst en verleden kan het denken niet bestaan. En het heden is zo klein, gewoon een fractie van een seconde. In het heden heeft het denken niets te doen – het kan of iets doen voor de toekomst of iets doen voor het verleden, maar het is totaal onmachtig voor wat het heden betreft.

De vader had vele filosofen verslagen maar dit kleine kind veranderde zijn hele leven omdat hij hier begon te zijn, en nu begon te zijn, en hij voelde dat een nieuwe ruimte zich van binnen opende. Die ruimte is meditatie.

Meditatie betekent niet denken – geen verleden, geen toekomst, geen heden... alleen oneindigheid, een zuivere spiegel die alles om zich heen reflecteert zonder een krasje op te lopen. Net zoals de lucht geen krasje oploopt van de wolken die drijven, de zon die opkomt, de volle maan 's nachts, geen krasje blijft er in de lucht achter.

Je hebt over de Zen haiku over de schaduw van de bamboes gehoord... ze vegen de trappen van de tempel schoon maar ze maken geen enkel geluid.

De maan aan de hemel weerschijnt in het kleinste vijvertje maar verstoort deze niet. Ze maakt zelfs niet het minste rimpeltje. En het wonder is, de vijver wil de maan niet reflecteren, evenmin als de maan gereflecteerd wil worden. Maar het bestaan krijgt een mooi verschijnsel spontaan voor elkaar – die ene maan wordt over de hele aarde gereflecteerd. In rivieren, in oceanen, in vijvers, in meren, in beekjes... zelfs in een enkel druppeltje op een lotusbloem wordt de maan net zo volledig gereflecteerd als in de grootste oceaan.

Maar alles gebeurt vanzelf zo stil. In het bestaan is er geen inspanning, is er geen intentie. Alles is heel relaxed en rustig.

Gautama Boeddha was de eerste die zei dat iedereen die zichzelf zoekt een dwaas is. Het zoeken zelf verhindert je om iets te vinden. Ga niet op zoek! Ga nergens heen, ga gewoon zitten met je ogen dicht en ga naar binnen.

Vergeet heel het verleden en de toekomst, vergeet het lichaam en het denken – jij bent de gastheer. Dit is maar een huis, een tijdelijke pleisterplaats; morgenochtend moet je weer verder. De karavaan gaat van de ene pleisterplaats naar de andere, raak dus niet gehecht aan de pleisterplaats waar je nu, op dit moment, bent. Van een afstand, afzijdig, gewoon kijken... en het denken verdwijnt.

Het denken is waar je vast zit aan het lichaam en door het lichaam aan de wereld met al zijn hebzucht, kwaadheid, liefde, haat, jaloezie. De hele wereld is een projectie van je denken,

waar je leeft in lijden en ellende – of af en toe in een beetje blijheid, een beetje plezier, maar heel erg aan de oppervlakte, niet eens een dun velletje.

Maar achter dit hele schouwspel gaat je boeddha schuil, je bewustzijn, je zuiver bewustzijn – zonder wolkje, zonder krasje, van de eeuwigheid tot in de eeuwigheid.

Dit te beseffen is de geweldigste ervaring ter wereld.

Maar alle godsdiensten hebben je op dwaalsporen gebracht, op zoek naar goden die niet bestaan, biddend voor goden die ze nooit zijn tegengekomen. Geen enkel gebed is ooit verhoord, maar alle godsdiensten spannen samen in een samenzwering om je van jezelf af te houden. Zo doen ze het... God is ver weg; zelfverwerkelijking moet je bereiken door moeizame oefeningen, disciplines. Niet iedereen kan het zich veroorloven. Niemand heeft zoveel tijd, niemand is in staat om zoveel zelfkwellling te ondergaan. Niemand is zo masochistisch dat hij een heilige kan worden. Vanzelfsprekend kom je zo uiteindelijk uit bij de huidige maatschappij: iedereen is de weg naar zichzelf kwijtgeraakt.

En het is maar één stapje – je keert gewoon naar binnen. Je hoeft niets te vinden, je hoeft niets te ontdekken, je hoeft niets uit te vinden. Het is je gewoon iets herinneren.

Je kunt het vergeten, je kunt het je weer herinneren. Dit zijn de enige twee dingen die je kunt doen met je eigen aard, met je wezenlijke bewustzijn.

Maar zoveel verschil is er niet tussen beide; het verschil tussen slapen en wakker zijn, dat is het enige verschil. En iemand die vandaag wakker is lag gisteren te slapen; iemand die vandaag slaapt wordt morgen misschien wakker, dus is het hangt alleen af van de timing. Het hangt alleen af van het besluit dat jij neemt, wanneer je het gaat herkennen. Wat jouw boeddha wezen betreft, het ligt al eindeloos op je te wachten. Of je het nu herkent of niet, dat maakt niets uit. Als je het herkent, zal alles wat je doet veranderen. Je kijk op de wereld zal veranderen. Het denken zal niet langer meester over je zijn, maar een hele goede en efficiënte bediende, een goede bio-computer. Maar eerst moet je de meester herkennen; dan zullen lichaam en geest functioneren volgens de wijsheid van de meester.

Ryusui is een groot meester. Hij zegt:

LEEGTE IS EEN WOORD VOOR HET NIETS.

In woordenboeken en encyclopedieën zal je merken dat leegte een negatieve bijklank heeft. Iemand die mediteert ervaart leegte niet als iets negatiefs. Het komt gewoon hierop neer dat je kamer vol staat met meubels. Heb je er ooit over nagedacht dat kamer op ruimte duidt? Je haalt alle meubels weg – wat blijft er dan over?

Normaliter zal iedereen zeggen dat de kamer nu leeg is. Boeddha beweerde als eerste dat de kamer nu echt een kamer is, leeg van alle dingen, gewoon zichzelf. Alle rotzooi is verwijderd. Leegte heeft in Boeddha's optiek een hele positieve – de meest positieve – kwaliteit. Boeddha heeft de wereld veel originele gezichtspunten gegeven; dit is een van die bijdragen die oorspronkelijk van hem komen.

Leegte en het niets hebben eigenlijk niet die betekenis die je er normaal aan geeft. Leegte betekent gewoon de zuivere onbewolkte hemel van je bewustzijn. En het niets betekent gewoon het 'niet-iets'. Gewoon een streepje ertussen en je zult het zien veranderen: niet-iets. Je bewustzijn is geen ding, het is geen object. Het is altijd een subjectiviteit. Je kunt het niet vóór je neerzetten om het te onderzoeken.

Dat is het probleem waar de wetenschapper voor staat: hij kan bewustzijn niet herkennen omdat hij er geen onderwerp van onderzoek van kan maken. Hij kan het niet ontleden. Hij kan niet ontdekken waar het van gemaakt is. Hij kan het niet uit elkaar trekken om er dieper in te kijken, want bewustzijn is niet iets. Het is 'niet-iets' – maar het is. Het is pure 'is-heid'. Naarmate je denken tot stilstand komt en je loskomt van je lichaam, daalt er een geweldige stilte over je neer en openbaart zich een lichtend wezen dat ik de boeddha noem. De boeddha betekent gewoonweg de ontwaakte. Iedereen heeft het in zich. Heel weinigen hebben het ook verwezenlijkt, maar iedereen heeft het in zich. Als je het niet verwezenlijkt, kun je niemand de schuld geven behalve jezelf. Terwijl je er zo dichtbij bent... Maar hier zit de moeilijkheid: als iets zo voor de hand ligt, hebben we de neiging om het te vergeten. We kunnen in de verte kijken, maar we kunnen niet naar binnen kijken. Eigenlijk is onze hele opvoeding, onze cultuur, onze beschaving, erop gericht om iemand te worden in de wereld, om iets groots te bereiken. Er is geen enkele cultuur die tegen kinderen zegt: 'Je hoeft niet iemand te worden, ga gewoon naar binnen om te ontdekken wie je bent.' En zolang we geen cultuur, geen opvoedingssysteem vinden ter wereld waar mensen geholpen worden om hun boeddha-wezen te vinden, zullen we barbaren blijven.

Ryusui zegt:

LEEGTE IS EEN WOORD VOOR ONGRIJPBARHEID, EEN WOORD VOOR BERGEN, RIVIEREN, DE HELE WERELD.

Ik zou wel willen zeggen dat het hele heelal volkomen leeg is – maar deze leegte is niet iets negatiefs. Tegenwoordig zijn natuurkundigen er zelfs achter gekomen... Elke dag worden nieuwe sterren geboren; elke dag gaan oude sterren dood. Je kunt je afvragen, waar komen de nieuwe sterren vandaan? Wat God betreft, hij is zesduizend jaar geleden aan de schepping begonnen en was er in zes dagen mee klaar. Op de zevende dag ging hij met vakantie en sindsdien is er niets meer van hem vernomen. Wat een lange vakantie! Eén ding staat vast: dat hij de wereld, die hij heeft geschapen, vast in zes dagen heeft geschapen, want het is een rotzooitje. In zes dagen kun je niet een betere wereld scheppen.

Ik heb me laten vertellen dat Henry Ford, toen hij doodging, God tegenkwam – het is maar een gerucht, ik kan niemand toestemming geven om het te verder te vertellen. God vroeg Henry Ford: 'U bent een groot en intelligent man, u heeft zulke geweldige auto's gemaakt. Wat vindt u van mijn schepping?'

Henry Ford zei: 'Gewoon gezeik! Uw schepping...'

God zei: 'Wees toch eens een beetje christelijk! U mag zulke woorden niet gebruiken. En wat mankeert er dan wel aan de wereld?'

Hij zei: 'Er mankeert van alles aan! Bijvoorbeeld, de mens heeft geen achteruitversnelling. Hij kan niet teruggaan naar zijn kindertijd, opnieuw jong worden, vooruit schakelen en weer oud worden en dan weer teruggaan. Iedereen met een beetje normaal verstand snapt wel dat een achteruitversnelling van groot nut zou zijn. En U heeft het genotscentrum van de mens op een wel heel lelijk en smerig plekje gestopt – tussen twee uitlaatpijpen in! En u vindt zichzelf zo'n geweldige schepper... trouwens, waar bent u al die tijd geweest?'

Maar dat weet ik niet hoor – dit zijn maar roddels. Ik wil niemand kwetsen in zijn religieuze gevoelens.

Wat de natuurkunde betreft komen alle grote sterren uit het niets tevoorschijn en gaan alle grote sterren dood en verdwijnen ze weer in het niets. Voor het eerst heeft de moderne natuurkunde het idee van Gautama Boeddha bevestigd dat alles niets is. Soms neemt het

een vorm aan en soms verdwijnt het in de oceaan van het bestaan. Net als de golven in de oceaan – bij volle maan worden het vloedgolven... en dan verdwijnen ze. Gooi maar eens een steentje in een stil meer en dat geeft eindeloos veel cirkels, totdat die cirkels verdwenen zijn en het meer weer tot rust komt.

Wij zijn gemaakt van het spul 'het niets'. Het niets is niet niets, in de gewone zin van het woord; het niets is de baarmoeder van alles. Het geeft leven aan alles en uiteindelijk gaat alles terug naar de baarmoeder.

Daarom bewijzen geboorte en dood allebei maar één ding: dat het bestaan alleen uit het niets bestaat. Geboorte en dood zijn gewoon rimpeltjes.

Hij zegt, dit is EEN WOORD VOOR ONGRIJPBARHEID, EEN WOORD VOOR BERGEN, RIVIEREN, DE HELE WERELD. En ik wil eraan toevoegen – dit is niet genoeg – het is het woord voor het hele heelal, het heelal dat we hebben leren kennen door onze wetenschappelijke instrumenten en het heelal dat we nog niet hebben leren kennen en het heelal dat we nooit zullen leren kennen omdat het oneindig is. Er zijn geen grenzen; het zijn allemaal net zeepbellen in een uitgestrekte oceaan. Ze blijven weliswaar miljoenen of miljarden jaren bestaan, dat doet er niets aan af.

In de eeuwigheid van het bestaan zijn vier miljard jaar maar een oogwenk.

HET WORDT OOK WEL DE WARE VORM GENOEMD.

Het niets is de ware vorm omdat het de enige vorm is die nooit verandert.

Alles komt en gaat, alleen het niets blijft.

ER IS GEEN KOMEN EN GAAN IN HET GROEN VAN DE DENNEN, IN DE KROMMING VAN DE BRAAMSTRIJKEN.

ER IS GEEN GEBORTE EN GEEN STERVEN IN HET ROOD VAN DE BLOEMEN EN HET WIT VAN DE SNEEUW.

VREUGDE, KWAADHEID, LIEFDE, GENOT – HET ZIJN ILLUSIES ZONDER BEGIN EN ZONDER EIND.

Als hij ze illusies noemt, houdt dat nog geen veroordeling in. Dat is een misvatting waar zelfs volgelingen van Boeddha in volharden. Het is gewoon een beschrijving van het wezen ervan. Bijvoorbeeld, in een film weet je wel dat er op het scherm niets anders zit dan licht en schaduw, een spel tussen licht en schaduw wordt geprojecteerd op een leeg scherm. Maar je geniet van het drama, je geniet van de film, van het verhaal. Je ziet mensen huilen bij iets tragisch; je ziet mensen lachen, ze zijn helemaal vergeten dat het scherm leeg is.

Dat is precies wat Boeddha zegt: hij zegt dat het bestaan een leeg scherm is. Op dit scherm komen veel personages tevoorschijn, veel drama's, veel treurspelen, veel blijspelen. Maar bedenk steeds, dit zijn allemaal zeepbellen... je keert je niet af van een illusie. Je begrijpt gewoon dat een illusie een illusie is en daar houdt het mee op.

De mensen die zich van de wereld hebben afgekeerd gaan tegen Gautam Boeddha in. Je zou ze moeten dwingen de vraag te beantwoorden: 'Als de wereld een illusie is, waar ga jij dan naar toe? En als de wereld een illusie is, waarom zou je jezelf er dan van afkeren?'

Waarom ben je dan niet wat speelser? Waarom ben je dan niet wat minder serieus?

Het bestaan is absoluut niet-serieus. Het is zo speels – waar heb je anders zoveel bloemen voor nodig? Het is zo vrolijk in overvloed, het gaat maar door met duizenden soorten bloemen, vogels en dieren en sterren te produceren. Het is een eindeloos spel.

En waar kun je heengaan? Overall waar je heengaat is de wereld; je raakt simpelweg verstrikt in een nieuwe illusie – dat je je van de wereld afgekeerd hebt.

Het idee van jezelf afkeren is heel erg ziek. Waar heb je je van afgekeerd? Ten eerste was er niets om je van af te keren, alleen maar iets om te begrijpen. Boeddhisme is niet bedoeld om je ergens van af te keren, maar is bedoeld om iets te begrijpen. Weet gewoon dat iets maar tijdelijk is, een illusie, en speel het spel mee – houd je aan de regels.

In de Russische revolutie in 1917, toen de tsaar werd afgezet en Lenin aan de macht kwam met zijn Communistische Partij, begon een vrouw midden op de weg te lopen.

Een verkeersagent zei tegen de vrouw: 'Blijf aan de goede kant van de weg lopen'.

De vrouw zei: 'Nu zijn we vrij.'

De agent moest lachen. Hij zei: 'Je bent wel vrij, maar dat betekent niet dat je het verkeer moet ontregelen. Als iedereen in het verkeer vrij is, komen de meesten nooit meer thuis!

Dan wordt de hele weg een langgerekt kerkhof.'

Die vrouw kwam vast uit India. Kijk maar eens naar het verkeer in India. Ik vraag me altijd af hoe mensen dat overleven. Ik ga er zelf nooit uit. Het verkeer is al genoeg reden om iemand ervan te weerhouden zijn huis uit te gaan. Iedereen gaat alle kanten op. Dat is pas revolutie! Iemand met verstand volgt de regels van het spel, waarbij hij heel goed weet dat die regels gewoon maar regels zijn; het zijn geen waarheden. Je kunt ze veranderen.

In Amerika moet je aan de ene kant van de weg rijden, in India aan de andere kant. Het maakt niet uit welke kant je kiest, maar je moet wel één kant kiezen. Anders wordt het een chaos.

Als je weet dat VREUGDE, KWAADHEID, LIEFDE, GENOT – ILLUSIES ZIJN ZONDER BEGIN EN ZONDER EIND, betekent dat nog niet dat je je daarvan moet afkeren. Ik wil je laten weten dat je ervan moet genieten, terwijl je maar al te goed weet dat het maar een film is op een leeg scherm. Je hoeft je niet van de film af te keren. En wat bereik je ermee om je van de film af te keren? Heb je gewoon voor niets een kaartje gekocht...

VERLICHTING, OEFENING, REALISATIE – DEZE ZIJN ONUITPUTTELIJK EN GRENZELOOS.

Denk dus niet, als je eenmaal stil bent geworden en een diepe gelukzaligheid van binnen hebt gevonden, dat je klaar bent met werken. Dat was alleen maar huiswerk. Nu begint het werk pas, want je hebt geproefd van de ruimte in je binnenste. Je kunt zo diep gaan als je zelf wilt. De Stille Oceaan heeft niet eens de diepte van je bewustzijn. Je hart staat in verbinding met het universele hart. Dat staat vast: de reis is onuitputtelijk.

Je wordt niet gewoon verlicht; je wordt elke dag steeds weer verlicht, meer en meer. Er komt nooit een punt achter. Ja, onderweg kom je misschien wat rustpauzes tegen, komma's, puntkomma's, maar nooit een punt! Er bestaat geen punt.

DUS, LEEGTE IS HET WOORD VOOR NIETS ANDERS. ALLE DINGEN ZIJN DE WARE VORM.

Alle dingen zijn leeg.

IN ALLE WERELDEN, IN ALLE RICHTINGEN IS ER GEEN TWEEDE, GEEN DERDE.

Het is één geheel, heel het bestaan, en we staan er niet los van. We staan erin geworteld.

We kunnen geen moment bestaan zonder onze wortels in het bestaan te hebben. Deze wortels zijn niet zichtbaar, maar we ademen – dat zijn onze wortels. Ze zijn niet zichtbaar. Je beseft niet eens dat je hele lichaam ademt, de kosmos ademt. Als afgezien van je neus je hele lichaam dik in de verf zit, zodat je niet vanuit je lichaam kunt ademen, ben je binnen drie uur dood. Alleen je neus is niet genoeg. Dat is de hoofdwortel, maar al die vertakkingen, duizenden vertakkingen van wortels, verspreiden zich over de kosmos.

DAAROM IS ER ILLUSIE NOCH VERLICHTING IN HET FUNDAMENTELE VOERTUIG, OEFENING NOCH RELISATIE. ALLEEN AL OVER OEFENING EN REALISATIE TE PRATEN IS MAAR BETREKKELIJK.

In de westerse wereld werd het concept van relativiteit door Albert Einstein geïntroduceerd, maar in het oosten bestaat het al minstens duizend jaar. Natuurlijk bedoelde Albert Einstein het op een specifieke manier, maar het concept van relativiteit is al eeuwenlang in het oosten geaccepteerd. Alles is relatief.

Dus als de ene niet verlicht is en de andere wel verlicht, is het maar een relatief verschil. Het is niet absoluut. Hij die slaapt kan elk moment wakker worden; je hoeft alleen maar wat koud water in zijn gezicht te gooien. Dat is wat er met Zhuang Zi is gebeurd.

Hij werd op een dag wakker – een koude winterochtend. Hij zat rechtop in bed, met zijn dekens om zich heen, heel verdrietig.

Hij was er niet de man naar om verdrietig te zijn. Eigenlijk is Zhuang Zi in de geschiedenis van filosofie en bewustzijn een uniek geval, zo absurd en tegelijk zo rationeel... Hij was heel speels. Zijn leerlingen hadden hem nog nooit zo serieus gezien. Ze vroegen hem: 'Wat is er aan de hand? Bent u ziek of zoiets?' Hij zei: 'Het is zo'n geweldig probleem, ik denk niet dat jullie er raad mee weten. Maar ik vertel het jullie toch maar, misschien dat iemand er wel raad mee weet. Het probleem is, dat ik, toen ik sliep, droomde dat ik een vlinder was.'

De leerlingen begonnen te lachen.

Ze zeiden: 'U hoeft zich daar niet druk om te maken. In dromen gebeurt er van alles. Wat maakt dat nou uit?'

Zhuang Zi zei: 'Jullie zien de consequenties niet! Als Zhuang Zi in zijn droom een vlinder kan worden, wat is dan het probleem? De vlinder kan in haar slaap gedroomd hebben dat zij Zhuang Zi was. Nu is het probleem: wie ben ik? Een vlinder die droomt dat ze Zhuang Zi is? En als ik kan dromen dat ik Zhuang Zi ben, is er geen enkele reden waarom een vlinder dat niet zou kunnen dromen!'

De leerlingen zeiden: 'Dit gaat ons boven onze pet. Dit is... hier hebben we nog nooit over nagedacht. Wij zijn van alles geweest in onze dromen, maar we hebben ons er nooit druk over gemaakt.'

Toen kwam zijn belangrijkste leerling, Lieh Zi, terug van een ander dorp waar hij was gaan preken.

De leerlingen stonden hem op te wachten...

Ze zeiden: 'Onze meester is heel verdrietig en het probleem wat hij heeft lijkt wel onoplosbaar.'

Lieh Zi vroeg wat het probleem was en de leerlingen zeiden: 'Het probleem is dit: hij komt niet uit bed. Hij heeft gezegd: "Eerst moet ik dit probleem oplossen, voor ik uit bed kom."'

Lieh Zi liep naar de put en haalde een emmer ijskoud water naar boven.

De leerlingen vroegen hem: 'Wat gaat u nu doen?'

Hij zei: 'Wacht maar af.'

En hij goot de hele emmer leeg over Zhuang Zi!

Zhuang Zi sprong het bed uit. Lieh Zi zei: 'Moet ik nog een emmer gaan halen of is het probleem nu opgelost?'

Zhuang Zi zei: 'Het is opgelost! Niet doen – het is zo verschrikkelijk koud! Idioot die je bent, waar ben je geweest? Als het per ongeluk de vlinder was geweest die lag te dromen, had je haar vermoord. Gebruik toch een beetje je verstand!'

Maar dit is het enige verschil: jij ligt te slapen. Een boeddha is wakker.
Het verschil is niet absoluut, het verschil is relatief— ook jij kunt wakker worden.
Vandaar dat Boeddha zichzelf niet verheft boven hen die nog liggen te slapen. Ze zijn daar vrij in: ze kunnen slapen wat ze willen, leven in leven uit. Op een dag springen ze hun bed wel uit en zeggen ze: ‘Genoeg geweest!’ Zoveel verschilt het.
Het is dus geen kwestie van een of andere methode te volgen, of om het over realisatie te hebben, want er is niet zoveel verschil en uiteindelijk is het verschil ook maar relatief.

IN ONZE SCHOOL MOET JE, METEEN VANAF DE TOELATING, DIT PUNT BEOEFENEN, OF JE NU ZIT, LIGT OF RONDLOOPT. ALS JE SLAAPT, GEWOON SLAAPT, IS ER GEEN VERLEDEN OF TOEKOMST. ALS JE WAKKER WORDT IS ER OOK GEEN SLAAP MEER.

DIT WORDT DE ABSOLUTE GASTHEER GENOEMD.

Als jij je boeddha in je binnenste hebt gevonden, heb je de absolute gastheer gevonden, die nooit ergens heen gaat, die gewoon altijd nu en hier blijft.

Mitsuhiro heeft een haiku geschreven:

PAS OP, KNAAG NIET OP
HET SYMBOOL VAN HET NIETS:
JE KIEZEN GAAN KRAKEN.
SLIK HET IN ÉÉN KEER IN...

...Niet kauwen. Hij zegt: niet denken, gewoon in één keer inslikken. Nadenken over deze geweldige materie, daar gaan je kiezen geheid van kraken. Je denken kan het niet aan; het is niet bedoeld om over het absolute na te denken.

De filosofen zitten er allemaal naast, voor zover ze met denken proberen om iets over het fundamentele, het absolute, te weten te komen. Ze snappen niet dat het denken een willekeurig functioneren van het lichaam is.

Het heeft zover kunnen komen omdat je met de werkelijkheid moet omgaan en het bewustzijn kan niet met de werkelijkheid omgaan; het is gewoon een spiegel. Het kan reflecteren; meer dan dat kan het niet.

Het lichaam moet een willekeurig denken produceren om in de wereld te kunnen functioneren. Het is niet bedoeld om over het absolute na te denken – hoe kan het nadenken over het absolute, iets wat het niet heeft gekend? Het kan hooguit een papegaai worden: het kan geschriften napraten maar die geschriften zijn niet iets wat het zelf beseft. En als iets niet uit je eigen besef voortkomt, draag je alleen maar een onnodige last met je mee.

... EN JE BEZIT EEN SCHAT

WAAR HET HOPEN VAN BOEDDHA EN HET DENKEN NIET BIJ KUNNEN.
HET OOSTELIJKE BRIESJE STREELT DE OREN VAN HET PAARD:
WAT EEN HEERLIJKE PRUIMENGEUR.

Zen is heel poëtisch, ze spreekt niet in syllogismen maar in poëzie. Ze is symbolisch. Socrates of Plato of Aristoteles spreken in syllogismen, in logica. Hun uitspraken zijn rationeel. Zen spreekt door poëzie. Haar uitspraken zijn indirecte aanwijzingen, vingers die naar de maan wijzen – maar de vinger is de maan niet.

Een andere zen dichter zegt dat je gewoon leeg moet zijn, leeg van alles:

JE MOET GEWOON 'IS' LEEGMAKEN VAN BETEKENIS
EN NIET 'IS NIET' ALS WAAR AANNEMEN.

Is-heid is je realiteit, gewoon pure is-heid, zonder naam, grenzeloos, zonder limiet.

Maar wees zo leeg dat er geen wolkje in heel de lucht van je bewustzijn zweeft.

In die leegte groeit het ultieme begrip – wat Boeddha het Lotus Paradijs noemt. In die leegte word je één met de kosmische ziel. En zonder dit besef heeft je leven geen waarde.